

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ	
Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebankare anumitor categorii de debitori	
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ	
2.1. Sursa proiectului de act normativ	Proiectul a fost elaborat de Ministerul Finanțelor (MF) în colaborare cu mandatarul F.N.G.C.I.M.M. în vederea punerii în aplicare a prevederilor OUG nr.90/2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de bănci și instituții financiare nebankare anumitor categorii de debitori.
2.2 Descrierea situației actuale	<p>Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.90/2022 aprobată de Guvernul României, statul a luat măsuri de limitare a efectelor negative determinate de limitarea sau întreruperea activităților socio-economice, pentru combaterea efectelor negative care influențează situația economică a unor categorii de debitori, în interesul general public, în contextul evoluției situației generate de criza actuală determinată direct sau indirect de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina.</p> <p>În acest context, în scopul prevenirii și combaterii efectelor negative care influențează situația economică a unor categorii de debitori și având în vedere că prevenirea unui impact negativ generalizat al creșterii prețurilor, au fost luate măsuri urgente pentru a veni în sprijinul persoanelor fizice și juridice, care se confruntă cu o diminuare a veniturilor, respectiv cu lipsă severă de lichiditate.</p> <p>Totdată, în această conjunctură, măsurile de suspendare au fost determinate de creșterea ratei inflației până la 13,76% la sfârșitul lunii aprilie a anului curent, inflația fiind pe o traiectorie ascendentă încă din toamna anului 2021, pe fondul acutizării crizei energetice europene. Măsura a fost justificată prin prisma faptului că, potrivit Raportului Băncii Naționale a României asupra inflației din luna mai 2022 prin care se estimează că rata anuală a inflației va rămâne la niveluri de peste 10% până în trimestrul II al anului 2023, urmând ca în primul trimestru al anului 2024 să scadă la un nivel de 6%.</p> <p>Ca urmare, Guvernul României a aprobat OUG nr.90/2022, care se va pune aplicare prin normele de aplicare prezentate alăturat. În cuprinsul normelor de aplicare se descrie mecanismul de acordare a unor facilități garantate în favoarea creditorilor pentru beneficiarii de credite acordate în cadrul Programului "Prima casă/Noua casă" pe de o parte, iar pe de altă parte pentru persoane fizice sau juridice care au calitatea de împrumutat în alte categorii de contracte de credit. În cadrul proiectului supus analizei, se detaliază condițiile în care se acordă suspendarea pe o perioadă de 1 lună, până la 9 luni a obligației de plată a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate</p>

	de capital, dobânzi și comisioane, acordate debitorilor de către creditorii, prin amânarea la plată a acestora, la cererea debitorului, transmisă cel mai târziu în termen de 30 de zile de la data emiterii de către BNR a reglementărilor prevăzute la art.7 din OUG nr.90/2022.
2.3 Schimbări preconizate	<p>Prezentele norme metodologice se aplică tuturor facilităților acordate de creditorii definiți conform OUG nr.90/2022, care aprobă solicitările debitorilor persoane fizice și juridice, de suspendare a obligațiilor de plată scadente aferente creditelor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane și reglementează următoarele elemente:</p> <p><u>1) Perioada de acordare a facilităților de suspendare și amânare la plată a ratelor aferente creditelor ipotecare „Prima casă”/”Noua casă”</u> -perioada pentru care se acordă facilitățile de suspendare și amânare la plată a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, acordate debitorilor de către creditorii din creditele ipotecare, se stabilește pe baza opțiunii debitorului și este cuprinsă între 1 și 9 luni.</p> <p><u>2) Condițiile de acordare a facilității de suspendare și amânare la plată a ratelor scadente aferente creditelor</u></p> <p>Poate fi suspendată rambursarea ratelor, dobânzilor și comisioanelor scadente numai pentru creditele care îndeplinesc următoarele condiții cumulative:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) au fost acordate până la data de 30 aprilie 2022 inclusiv; b) data scadenței finale a obligațiilor de rambursare a ratelor, prevăzută în contractele de credit, este ulterioară datei solicitării suspendării obligațiilor de plată; c) nu au înregistrat restanțe în ultimele 6 luni înainte de data solicitării suspendării obligației de plată și nu înregistrează restanțe nici la data solicitării de suspendare a obligațiilor de plată. <p><u>3) Criteriile de eligibilitate a debitorilor persoane fizice și condiții de aprobare a cererilor de suspendare și amânare la plată a ratelor scadente</u></p> <p>Poate beneficia de acordarea facilității de suspendare a obligației de plată a ratelor, dobânzilor și comisioanelor aferente creditului acordat în cadrul programului ”Prima casă/Noua casă” care îndeplinește condițiile de eligibilitate prezentate la pct.2), beneficiarul Programului ”Prima casă/Noua casă” afectat financiar, direct sau indirect de situația gravă generată de criza actuală determinată direct sau indirect de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina, sub condiția transmiterii solicitării către creditor cel mai târziu în termen de 30 de zile de la data emiterii de către BNR a reglementărilor prevăzute la art.7 din OUG nr.90/2022. Facilitățile prevăzute în Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.90/2022 se pot acorda debitorilor până la atingerea limitei de vârstă la sfârșitul perioadei de creditare prelungite.</p> <p><u>4) Caracteristicile facilității de suspendare și amânare la plată a</u></p>

obligățiilor de plată a ratelor aferente creditelor ipotecare contractate de debitorii persoane fizice de la creditor

- Creditorul poate acorda facilitatea de suspendare a obligației debitorului de plată a ratelor aferente creditului acordat în cadrul Programului "Prima casă/Noua casă" sub formă de grație totală la plata creditului ipotecar (rate de principal, dobândă, comisioane, variante combinate ale acestora), pe perioada stabilită și descrisă la pct.1) cap. „Schimbări preconizate”, din prezenta Nota de fundamentare.

5) Prelungirea duratei de creditare

- perioada de creditare stabilită inițial în contractul de credit poate fi prelungită cu o perioadă egală cu durata suspendării obligației de plată, cu respectarea de către creditorii a reglementărilor interne privind încadrarea în limita de vârstă a debitorilor la terminarea contractului prelungit;

- perioada maximă de creditare prevăzută în reglementările creditorilor poate fi depășită cu o perioadă maximă egală cu durata suspendării obligației de plată;

- perioada maximă de valabilitate a garanțiilor prevăzută în reglementările creditorilor, precum și în Hotărârea Guvernului nr. 717/2009 privind aprobarea normelor de implementare a programului "Noua casă", cu modificările și completările ulterioare, se prelungește prin notificarea garantului, fără încheierea de acte adiționale, cu o perioadă egală cu durata suspendării obligației de plată. Notificarea se transmite FNGCMM de către creditor până la data de 30 august 2022. Dobânda aferentă perioadei de suspendare se calculează potrivit prevederilor contractului de credit și reprezintă o creanță distinctă și independentă în raport cu celelalte obligații izvorâte din contractul de credit. La această creanță dobânda este 0% și plata de către debitor a acestei creanțe se va face eșalonat, în 60 de rate lunare egale, începând cu luna imediat următoare încheierii perioadei de amânare.

6) Rambursarea dobânzilor amânate la plată în cazul creditelor acordate în cadrul programului "Prima casă/Noua casă"

- dobânda aferentă perioadei de suspendare se calculează potrivit prevederilor contractului de credit și reprezintă o creanță distinctă și independentă în raport cu celelalte obligații izvorâte din contractul de credit;

- plata de către debitor a creanței reprezentând dobânda totală aferentă perioadei de suspendare la plată acordată conform prevederilor OUG nr.90/2022 se va face eșalonat, începând cu luna imediat următoare încheierii perioadei de amânare, în 60 de rate lunare egale, fără perceperea de dobândă pentru componentele creditului pe perioada suspendării.

7) Prevederi speciale referitoare la posibilitatea cumulării facilităților acordate în temeiul OUG nr.37/2020, aflate în perioada de suspendare

cu cele acordate în temeiul prevederilor OUG nr.90/2022

- în cazul în care soldul dobânzilor amânate la plată potrivit prevederilor OUG nr.37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori, cu modificările și completările ulterioare, a fost amânat la plată pe o perioadă cuprinsă între o lună și 9 luni în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.90/2022, dobânda datorată de debitor se capitalizează la soldul creditului existent la finele perioadei de suspendare. Capitalul astfel majorat se plătește eșalonat pe durata rămasă până la noua maturitate a creditelor, ulterior perioadei de suspendare. Comisiunile amânate la plată, în sold la finele perioadei de suspendare, se plătesc conform graficului revizuit, ulterior perioadei de suspendare.

8) Procedura de emitere și caracteristicile scrisorilor de garanție pentru obligațiile de plată a dobânzilor suspendate la plată aferente creditelor acordate în cadrul programului "Prima casă/Noua casă"

-Statul român, prin MF, garantează creditorilor irevocabil și necondiționat obligația de rambursare a dobânzilor care fac obiectul facilității de suspendare și amânare la plată a ratelor scadente aferente creditelor ipotecare care îndeplinesc condițiile acordate de către creditor în favoarea debitorilor eligibili.

-FNGCIMM, este mandatat să acorde garanții în numele și în contul statului român, prin Ministerul Finanțelor, în baza unei Convenții de implementare a prevederilor OUG nr.90/2022 încheiată între MF, în calitate de mandant și FNGCIMM, în calitate de mandatar al statului român, prin MF. Modelul Convenției de implementare este prezentat în anexă, fiind parte integrantă din proiectul supus aprobării .

-Acordarea și derularea garanțiilor de stat, în vederea emiterii de scrisori de garanție în numele și în contul statului în favoarea creditorilor, se realizează pe baza unei convenții de garantare, încheiate între F.N.G.C.I.M.M. și creditorii. Modelul convenției de garantare este prezentat în anexă, fiind parte integrantă din proiectul supus aprobării.

9) Executarea scrisorilor de garanție. Plățile efectuate în temeiul scrisorilor de garanție

- prin emiterea scrisorilor de garanție, Statul român, prin MF, prin mandatarul FNGCIMM se angajează irevocabil să plătească obligațiile garantate la prima și simpla cerere a creditorului, până la limita valorii scrisorii de garanție stabilită conform prevederilor art.10 alin.(5) din normele de aplicare prezentate în anexă la prezenta notă de fundamentare, în cazul în care debitorul/debitorii nu și-a/au îndeplinit obligațiile de rambursare stabilite conform graficului/graficelor de rambursare.

10) Procedura de individualizare și recuperare a creanțelor rezultate

	<p><u>din executarea scrisorilor de garanție</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - creanțele rezultate din plata garanțiilor de stat acordate, respectiv sumele plătite creditorilor în baza scrisorilor de garanție acordate de către F.N.G.C.I.M.M., sunt creanțe bugetare și se recuperează de către organele competente ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală de la debitor, în condițiile legii. - colectarea și recuperarea sumelor plătite ca urmare a executării parțiale/totale a scrisorilor de garanție emise în temeiul prevederilor OUG nr.90/2022 se realizează de organele competente ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu respectarea prevederilor Legii nr.207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare. - accesoriile creanțelor rezultate din executarea scrisorilor de garanție, se calculează de către organele competente ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală. <p>Se propune totodată reglementarea în cadrul unei secțiuni distincte a mecanismului de acordarea a facilității în cazul creditelor contractate de debitorii eligibili, altele decât creditele acordate în cadrul programului ”Prima casă/Noua casă”, care nu conține facilitatea de garantare în numele și în contul statului român, prin MF a obligației de rambursare a ratelor eșalonate.</p>
2.4. Alte informații	Nu au fost identificate
<p>Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic</p>	
3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ	<p>Principalele avantaje ale Programului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sprijin acordat persoanelor fizice afectate financiar de situația gravă generată de criza actuală determinată direct sau indirect de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina ; - Furnizarea lichidității financiare necesare desfășurării activității economice a persoanelor juridice pe perioada de influență a crizei energetice și de războiul dintre Rusia și Ucraina, în vederea continuării activității, respectiv a menținerii salariaților – o problema cu mare impact social în aceasta perioadă.
3.2. Impactul social	Facilitățile propuse au impact social pozitiv întrucât se înscrie pe linia implementării de măsuri urgente și viabile pentru susținerea capacității de rambursare a debitorilor în context de criză.
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului	Proiectul de act normativ prevede acordarea facilităților de suspendare în baza opțiunii liber exprimate de către debitori.
3.4. Impactul macroeconomic	Prin acest program se are în vedere atât protejarea persoanelor fizice afectate financiar în această perioadă, cât și menținerea în activitate a companiilor, prin reorientarea resurselor financiare generate de suspendarea obligațiilor de plată scadente aferente creditelor aflate în derulare (Ex.: plata salariilor, plata utilităților, etc), resurse atât de

	necesare pentru traversarea perioadei de influență a situației grave generate de criza actuală determinată direct sau indirect de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina.					
3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici	Prezentul act normativ se adresează tuturor categoriilor de agenți economici, având un impact direct pozitiv prin continuarea activității și susținerea economiei naționale.					
3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	<p>Programul propus nu intră sub incidența obligației de notificare către Comisia Europeană, garanția fiind acordată în condițiile pieței, fără a fi considerată ajutor de stat.</p> <p>Mecanismul de garantare se va derula cu respectarea pct. 3.5 din Comunicarea Comisiei nr. 2008/C/155/02 cu privire la aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții, respectiv garanțiile se vor acorda în condițiile îndeplinirii criteriilor care exclud existența ajutorului de stat.</p> <p>Perioada maximă de creditare prevăzută în reglementările creditorilor poate fi depășită cu o perioadă maximă egală cu durata suspendării obligației de plată, cu excepția creditelor garantate de FNGCIMM în cadrul programelor guvernamentale destinate IMM-urilor, în cazul în care o astfel de prelungire încalcă deciziile autorizare emise de Comisia Europeană ale schemelor de ajutor de stat aferente acestor programe și/sau prevederile legislației naționale și europene în domeniul ajutorului de stat.</p>					
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri	Prezentul act normativ va avea impact favorabil asupra mediului de afaceri prin asigurarea continuității activității întreprinderilor mici și mijlocii cu efect pozitiv asupra economiei naționale.					
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect					
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect					
3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect					
3.9 Alte informații	Nu au fost identificate					
Secțiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri						
- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
	2022	2023	2024	2025	2026	
4.1.Modificări ale	Proiectul de act normativ nu presupune o creștere / diminuare a					

<p>veniturilor bugetare, plus/minus, din care:</p> <p>a) bugetul de stat, din acesta:</p> <p>(i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit</p> <p>b) bugete locale:</p> <p>(i) impozit pe profit</p> <p>c) bugetul asigurărilor sociale de stat:</p> <p>(i) contribuții de asigurări</p> <p>d) alte tipuri de venituri</p>	<p>veniturilor bugetare.</p>
<p>4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus din care:</p> <p>a) bugetul de stat, din acesta:</p> <p>(i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii</p> <p>b) bugete locale:</p> <p>(i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii</p> <p>c) bugetul asigurărilor sociale de stat:</p> <p>(i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii</p> <p>d) alte tipuri de cheltuieli</p>	<p>Proiectul de act normativ nu presupune o creștere / diminuare a cheltuielilor bugetare.</p> <p>Garanțiile acordate în cadrul plafonului alocat majorează datoria publică guvernamentală.</p>
<p>4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:</p> <p>a) buget de stat</p> <p>b) bugete locale</p>	<p>Nu este cazul</p>
<p>4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare</p>	<p>Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect</p>
<p>4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare</p>	<p>Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect</p>
<p>4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare</p>	<p>Nu este cazul</p>
<p>4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <p>a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și</p>	<p>Nu este cazul</p>

<p>metodologia de calcul utilizată;</p> <p>b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.</p>	
<p>4.8. Alte informații</p>	<p>La momentul acordării, garanțiile care vor fi emise în cadrul Programului nu reprezintă plăți din bugetul de stat, ci determină exclusiv majorarea datoriei publice.</p> <p>Suma reprezentând valoarea de executare a garanțiilor care nu a fost recuperată în cursul aceluiași an are impact asupra bugetului anului în care acestea se execută și reprezintă cheltuială a bugetului de stat, cu încadrare în prevederile bugetare anuale și în țintele stabilite prin Legea pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar.</p> <p>Pentru creditele acordate în cadrul programului "Prima casă/Noua casă", dobânda reprezintă o creanță distinctă și independentă în raport cu celelalte obligații izvorâte din contractul de credit și are un nivel de 0%.</p>
<p>Secțiunea a 5-a</p> <p>Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</p>	
<p>5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <p>a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;</p> <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.</p>	<p>Nu este cazul să fie modificate alte acte normative.</p>
<p>5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice</p>	<p>Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect</p>
<p>5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)</p> <p>5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE</p> <p>5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE</p>	<p>Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect</p>
<p>5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene</p>	<p>Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect</p>
<p>5.5 Alte acte normative și/sau documente</p>	<p>Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect</p>

internaționale din care decurg angajamente asumate	
5.6.Alte informații	Nu au fost identificate
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	Nu este cazul
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, instituite de cercetare și alte organisme implicate	Prezentul act normativ a fost elaborat în colaborare cu mandatarul statului român în implementarea acestor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori, respectiv FNGCIMM – IFN S.A.. De asemenea a fost consultată și Banca Națională a României în elaborarea acestui proiect de act normativ.
6.3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Nu este cazul.
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	a) Este necesar avizul Consiliului Legislativ b) Nu este cazul c) Este necesar avizul Consiliului Economic și Social d) Este necesar avizul Consiliului Concurenței. e) Nu este cazul
6.6. Alte informații	
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Au fost respectate prevederile Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte

	normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009. În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare, proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
Secțiunea a 8-a Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ	
8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
8.2. Alte informații	Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, supunem aprobării proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori.

Ministrul finanțelor

Adrian CĂCIU

Avizăm

**Viceprim-ministru, ministrul transporturilor și infrastructurii
Sorin Mihai GRINDEANU**

**Guvernatorul Băncii Naționale a României
Mugur ISĂRESCU**

**Ministrul Justiției
Marian-Cătălin PREDOIU**